

קרן שלם לפיתוח שירותים
לאנשים עם מוגבלות שכלית
התפתחותית ברשויות המקומיות

صندوق شاليم، لتطوير الخدمات
للأفراد ذوي المحدودية العقلية
التطويرية في السلطات المحلية
The Shalem Fund
for Development of Services for People with
Intellectual Disabilities in the Local Councils
פיתוח שירותים לאדם עם מוגבלות שכלית
התפתחותית ברשויות המקומיות

משתלמים

קורסי קרן שלם
לשנה"ל תשע"ה
2014-2015

כיוונים ומגמות ללימודים חדשניים
לאנשי מקצוע בתחום המוגבלות
השכלית ההתפתחותית

מדינת ישראל
משרד הרווחה
והשירותים החברתיים
האגף לטיפול באדם עם מוגבלות
שכלית התפתחותית
שירות קהילה

תוכן עניינים

עמ'	נושא		
4	ברכות		
5	נהלי רישום לקורסים	נהלים והנחיות	
8	טכנולוגיות חכמות ככלי מסייע בטיפול באדם עם מוגבלות שכלית	קורסים למדריכים ומטפלים	
9	הטיפול באדם המזדקן עם מוגבלות שכלית בקהילה		
10	שילוב אמנויות בטיפול ישיר באדם עם מוגבלות שכלית		
11	תקשורת תומכת וחליפית		
12	היכרות עם ההתפתחות המינית חברתית של האדם עם המוגבלות השכלית		
13	פנאי לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית		
14	הטיפול הישיר באדם הסיעודי במסגרות הקהילה		
15	התמודדות עם אובדן ושכול- מפגשי למידה מקצועיים		
16	מדריכי תוכנית סביבה תומכת- מפגשי למידה מקצועיים		
17	התערבות מכילה		
19	סגור עצמי		
20	מנהלי מע"ש- מפגשי למידה מקצועיים		קורסים למנהלים ורכזים
21	שילוב אנשים עם צרכים מיוחדים בקהילה- מפגשי למידה מקצועיים		
22	רכזי יום שהות ארוך- מפגשי למידה מקצועיים		
23	רכזי תעסוקה נתמכת- מפגשי למידה מקצועיים		
24	פרקטיקום והדרכת המשך- התערבות במשפחות לילדים עם מוגבלות שכלית בגיל הרך	קורסים לעובדים סוציאליים	
25	היכרות עם עולם המוגבלות השכלית התפתחותית	קורסים למתנדבים	
26	מיזם תנועות הנוער המשלבות		

תוכן עניינים

עמ'	נושא	
27	אבחנה כפולה – אנשים עם מוגבלות שכלית והפרעה נפשית	קורסים במוסדות אקדמיים
28	תזונת האדם עם הצרכים המיוחדים	
29	קליניקה אדריכלית	
30	הטיפול באדם עם המוגבלות השכלית	
31	מעגל חייו של האדם עם המוגבלות השכלית	
32	סגור עצמי	

אנו מתכבדים להציג בפניכם את מגוון קורסי קרן שלם לשנה"ל תשע"ה.

האתגר המרכזי הניצב בפנינו בבניית התוכנית, הינו מתן מענה מותאם לצרכים שהועלו על ידיכם בסיוע צוות הפיקוח המחוזי והארצי, בהתאם למדיניות המשרד וכפוף לנושאי הליבה שנקבעו ע"י האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית.

מידי שנה אנו בוחנים מחדש את תמהיל הקורסים וההשתלמויות ומתאימים אותם למגמות חדישות במחקר האקדמי ובשטח.

גם בשנה"ל הקרובה יושם דגש על מתן כלים מקצועיים **למדריכים ומטפלים ישירים** במסגרות, וזאת באמצעות מגוון קורסים מקומיים, אזוריים, מחוזיים וארציים.

בנוסף, תענה הקרן לפניות שעלו מהשטח **למפגשים מקצועיים**- מחוזיים וארציים, בתחומים מגוונים. מפגשים אלו, בהם ישולבו למידה מעשית ותיאורטית עם שיח עמיתים, מהווים המשך להכשרות קודמות וכן סביבת תמיכה מקצועית לאנשי צוות העוסקים בתחום דומה.

לצורך חשיפת תחום המוגבלות השכלית בקרב אנשי טיפול עתידיים בקהילה, יועמק **שיתוף הפעולה עם מוסדות אקדמיים** מובילים בארץ. הקרן תתמוך בקורסים העתידיים להתקיים בחוג למקצועות הבריאות באוניברסיטת אריאל; בחוגים לבריאות נפש קהילתית ובפקולטה למדעי הרווחה והבריאות, אוניברסיטת חיפה; בבי"ס לתזונה בפקולטה לחקלאות ברחובות; במכללה האקדמית לחינוך גבעת ושינגטון, וכן בקליניקה בביה"ס לאדריכלות באוניברסיטת ת"א.

ידעונו זה מציג מגוון רחב של תכניות הכשרה והשתלמויות, המקיפות את קשת הנושאים הרלוונטיים לתחום המוגבלות השכלית ומועברות על ידי טובי המרצים בארץ. כל זאת, מתוך רצון להעמיק את הידע ולספק את הכלים הנחוצים לכם בעבודתכם היומיומית.

מדי שנה משתתפים בהשתלמויות קרוב לשש מאות עובדים בדרגים השונים. הצטרפותכם למעגל הלומדים והמשתלמים בקורסי קרן שלם, בצד אלה שכבר למדו והשתתפו בתוכניות, מבטאת את הצורך והמוטיבציה ללמוד, לרכוש ידע ולהתמקצע.

אנו מעריכים את השקעתכם בהעשרה מקצועית, ועושים כל מאמץ כדי לייצר מרחב למידה מאפשר, נגיש וזמין שיספק את הידע המבוקש ברמה הגבוהה ביותר ובצורה ההולמת.

אנו מצפים כי תפיקו מלוא התועלת ממכלול המשאבים העומדים לרשותכם,

ומאחלים לכולכם לימודים מהנים ופוריים גם בשנה זו.

בברכה,

ריבה מוסקל	ויויאן אזרן	חיים געש
מנכ"ל קרן שלם	יו"ר וועדת פיתוח כ"א, קרן שלם מנהלת שירות קהילה האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית	יו"ר הנהלת קרן שלם ראש מועצת פרדס חנה כרכור

נהלי הרשמה

- ✦ תוכנית הקורסים ניתנת לשינוי על פי הצרכים של קרן שלם.
- ✦ ההרשמה לכלל הקורסים מתבצעת עד חודש לפני תחילת הקורס.
- ✦ פתיחת הקורס מותנית בהרשמה מראש של לפחות 25 מועמדים.
- ✦ על מנת להירשם יש למלא את טופס ההרשמה הנמצא בעמוד הבא.
- ✦ בטופס הרישום יש לציין את שם הקורס ואת העיר בה מתקיים הקורס, לדוגמא: הכרות עם עולם המוגבלות השכלית, חיפה.
- ✦ טפסי הרישום יועברו ישירות למשרדי המפקחים הישירים או הארציים לאחר החתמת המנהל הישיר ומנהל האגף לשירותים חברתיים.
- ✦ באחריות הנרשם להעביר את הטפסים החתומים לידי האחראי על הרישום כמצוין ליד כל קורס בחוברת.
- ✦ עובד שלא קיבל הודעה בכתב או בעל פה מהמוסד המכשיר על קבלתו לקורס, לא יוכל להגיע לקורס.
- ✦ קבלת המועמדים מותנית באישור של הממונים ושל הפיקוח המחוזי.
- ✦ בחלק מן הקורסים יעברו המועמדים וועדת מיון על ידי וועדת ההיגוי של הקורס.
- ✦ עובד/ת לא ישתתף/ת ביותר מקורס אחד בשנה.
- ✦ בקורסים בהם ישנה זכאות לגמול השתלמות היא מותנית בעמידה בתקנות של גמול השתלמות כפי שתוצגנה ע"י המוסד המכשיר.
- ✦ ההשתתפות בתוכנית הקורסים וההשתלמויות כרוכה בתשלום על ידי המשתתפים כמצוין בכל קורס.
- ✦ דמי ההשתתפות יגבו על ידי המוסדות המכשירים.
- ✦ ניתן להירשם לחלק מהקורסים גם מחוץ לאזור הגיאוגרפי של המחוז בהתאם לנוחות ההגעה ובאישור הפיקוח המחוזי.

ייתכנו שינויים בתוכנית הקורסים וההשתלמויות, התעדכנו באתר הקרן :

www.kshalem.org.il

נהלי הרשמה

להלן רשימת הטלפונים של צוותי הפיקוח –

מחוז	שם המפקח	טלפון	פקס
חיפה והצפון	גב' תמי רייזנר, מרכזת האגף במחוז	04-8619164	04-8619466
	גב' אורלי פורת	04-8619165	04-8619466
	מר נביל קבלאן	04-8619102	04-8619466
	גב' ענת שפרלינג	04-8619167	04-8619466
מחוז ת"א והמרכז	גב' הדס אביסדריס, מרכזת האגף במחוז	03-5125526	02-5085993
	גב' סילבי אוחיין	03-5125775	02-5085993
	גב' אסתי ברבש-ברחד	03-5125764	02-5085993
	גב' לטיפה מנסור	03-5125732	02-5085993
	גב' חגית בוכריס	03-5125737	02-5085993
מחוז ירושלים והשפלה	גב' תמר להבי	02-5085382	02-5085915
	גב' הודא אבו סואי	02-5085347	02-5085915
	גב' הילה חן	02-5085381	02-5085915
מחוז דרום	גב' כוכבה סרוסי, מרכזת האגף במחוז	08-9572716	02-5085084
	גב' ליז דוד	08-9572709	02-5085084
	גב' אדווה אהודה-גמליאל	08-9572714	02-5085084
	גב' פועה לבנה-חדד	08-9572711	02-5085084
מפקח ארצי על תעסוקה	מר דני כץ	02-5085527	02-6708201
מפקח ארצי על אומנה וגיל רך	מר אריה שמש	02-5085528	02-6708201
מפקחת ארצית על מסגרות הארכת יום, נוער וצעירים	גב' הילה רכס מליק	02-5085524	02-6708201
מפקחת ארצית על מסגרות פנאי ותוכניות תמיכה	גב' טלי אלון	02-5085523	02-6708201
מפקחת ראשית לתזונה	גב' סיגל ישראלי	03-7964808	03-5172402
אחות מרכזת תחום סיעוד בקהילה	גב' שוש אספולר	02-5085522	02-5085941

בשאלות נוספות ניתן לפנות למשרדי קרן שלם לדוא"ל: timna@kshalem.org.il
או לטלפון : 03-9601122

טופס הרשמה למועמד/ת

- לא יתקבל טופס ללא האישורים הנדרשים
 - נא לצלם את הטופס לפי מספר המועמדים/ות.
 - נא לשים לב לנהלי ההרשמה המצויים בחוברת הקורסים.
 - מילוי טופס זה אינו מהווה אישור השתתפות בקורס.
- רק קבלת אישור כתוב או טלפוני מן המוסד המכשיר מאשר את ההשתתפות.

	שם פרטי		שם משפחה
	טלפון בבית (כולל קידומת)		מס' תעודת זהות
	כתובת מגורים כולל מיקוד		טלפון נייד
			כתובת דואר אלקטרוני (בכתב ברור)
	תפקידך במסגרת		שם המסגרת בה עובד/ת
	טלפון המסגרת (כולל קידומת)		מס' פקס במסגרת (כולל קידומת)
			כתובת המסגרת
	שם ההשתלמות		מקום ההשתלמות (שם העיר)

אישור המנהל/ת הישיר/ה

הנני מאשר/ת ל: _____ להשתתף בתוכנית ההשתלמות כמפורט לעיל.

שם הממונה: _____ תפקיד הממונה: _____

חתימה: _____ תאריך: _____

אישור מנהל/ת המחלקה לשירותים חברתיים

הנני מאשר/ת ל: _____ להשתתף בתוכנית ההשתלמות כמפורט לעיל.

שם המנהל/ת: _____ שם הרשות: _____

חתימה: _____ תאריך: _____

אישור המפקח/ת

הנני מאשר/ת ל: _____ להשתתף בתוכנית ההשתלמות כמפורט לעיל.

שם המפקח: _____

חתימה: _____ תאריך: _____

טכנולוגיות חכמות ככלי מסייע בעבודה עם אנשים עם מוגבלות שכלית

❖ היקף : 76 ש"ש

❖ קהל היעד : מדריכים בעלי גישה וידע טכנולוגי מרצף השירותים בקהילה, במחוז ירושלים

❖ דמי השתתפות : 100 ₪

❖ על הקורס :

מטרת הקורס: להנגיש טכנולוגיות מתקדמות וחדשות לשימוש המסגרות למען רווחתם ואיכות חייהם של האנשים עם המוגבלות השכלית, להעמיק את השימוש בכלים טכנולוגיים קיימים ע"י הכשרת איש צוות ייעודי לנושא זה במסגרות היום. **תכנים מרכזים בקורס:** הכרות עם המחשב ויישומי אופיס, הטכנולוגיה בשירות האנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית כולל התאמות, הנגשה ועוד. הכרות עם כלים טכנולוגיים מגוונים -מחשב, טאבלט, אביזרי מציאות מדומה וכד'. הכרות עם יישומים, אפליקציות ועולמות תוכן באינטרנט מותאמים לאוכלוסייה עם מוגבלות שכלית התפתחותית.

❖ תנאי הקבלה לקורס –

- א. שליטה טובה בשפה העברית - הקורס יועבר כולו בשפה העברית.
- ב. שליטה מלאה בשימושי מחשב הבאים : דואר אלקטרוני, WORD, גלישה באינטרנט
- ג. שליטה בסיסית ב power point.
- ד. נציג צוות מקצועות הבריאות העובד במסגרת ישתתף בשני מפגשים בנושא הנגשת טכנולוגיה מסייעת ובניית תוכנית עבודה רלוונטית.
- ה. המסגרת מתחייבת להקצות רפרנט לנושא הטכנולוגיות ללווי והטמעת המשך.
- ו. במסגרת קיים לפחות מחשב אחד הנגיש לצוות ולחניכים ואשר לו חיבור אינטרנט.

✦ במסגרת הקורס ידרשו התלמידים להגיש עבודת גמר

✦ במסגרת הקורס יערך סיור

✦ הקורס אינו מוכר לגמול השתלמות

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
ירושלים האוני' העברית, קמפוס הר הצופים	מדריכים ומטפלים מרצף השירותים במחוז ירושלים	דצמבר 2014	מכון מגיד	13 מפגשים אחת לשבועיים בין השעות 09:30-14:30	הודא אבו סואי 02-5085347

הטיפול באדם המזדקן עם מוגבלות שכלית

במסגרות היום בקהילה

❖ היקף : 76 ש"ש

❖ קהל היעד : מדריכים ומטפלים ממסגרות היום בקהילה.

❖ דמי השתתפות : 100 ₪

❖ על הקורס :

להזדקנות אוכלוסיית האנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית השלכות על מערכות שונות החל מהמשפחה המתמודדת עם מצבים חדשים וכלה בתפקודם של הקשישים בתחומי התעסוקה והבריאות. בנוסף, מערך השירותים לאוכלוסייה זו צריך להיערך לנסיבות המשתנות האלו וכמו כן, מצבים אלו דורשים ידע מקצועי ומיומנויות מותאמות לצרכי האוכלוסייה המזדקנת.

הקורס יעסוק בנושאים הבאים : הכרות עם מושגים בסיסיים של עולם הזקנה, תפישות ועמדות של היחיד כלפי הזקנה והשלכותיהן עם עבודה עם אנשים זקנים עם מוגבלות שכלית התפתחותית.

תיאוריות פסיכולוגיות וחברתיות של הזדקנות, בריאות וחולי בזקנה, ובעיקר אצל האדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית המזדקן, התמודדות עם אובדנים בתקופת הזקנה. זכויות הזקן בישראל והשירותים לזקנים עם מוגבלות שכלית התפתחותית, תעסוקת קשישים ותעסוקה רלבנטית לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית שהזדקנו, הרשת החברתית של הקשיש עם מוגבלות שכלית התפתחותית.

התאמת הסביבה הפיזית לצורכיהם של הקשישים והכרות עם טכנולוגיה מסייעת ועוד היבטים של תפקידי המטפלים העיקריים.

✦ במסגרת הקורס יידרש המשתתף להגיש עבודת גמר במסגרת הקורס יתקיים סיור

✦ הקורס אינו מוכר לגמול השתלמות

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
ת"א, מע"ש אחיקם, רח' הארד 13 רמת החייל	מדריכים ומטפלים מרצף השירותים במחוז מרכז	דצמבר 2014 ואילך	אשל	19 מפגשים אחת לשבועיים בין השעות 15:30-19:30	לטיפה מנסור 03-5125732
ירושלים, מרכז הדרכה, עמותת אלווין רח' זאב חקלאי 21, הגן השיקומי, קומה 4	מדריכים ומטפלים מרצף השירותים במחוז ירושלים	נובמבר 2014 ואילך	אשל	13 מפגשים אחת לשבועיים בין השעות 9:30-14:30	הודא אבו סואי 02-5085347

שילוב אמנויות בטיפול ישיר באנשים עם מוגבלות שכלית

❖ היקף : 76 ש"ש

❖ קהל היעד : מדריכים ומטפלים מרצף השירותים בקהילה מנתניה והסביבה

❖ דמי השתתפות : 100 ₪

❖ על הקורס :

מטרת הקורס לאפשר למשתתפים מפגש עם היסודות השיקומיים שבחווית היצירה. במהלך הקורס ילמדו המשתתפים טכניקות עבודה תוך מתן מענה לצרכים המיוחדים של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית מתוך החוויה האישית וההתנסות עם כיוונים משקמים באומנות והבנת האמנות כמענה לתחומי השיקום השונים – לקויות סנסוריות, מוטוריות, תקשורתיות, רגשיות והתנהגותיות.

✦ במסגרת הקורס ידרשו המשתתפים להגיש עבודת גמר

✦ במסגרת הקורס יתקיים סיור

✦ הקורס אינו מוכר לגמול השתלמות

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
מרכז יום "יעד", נתניה	מדריכים ומטפלים מרצף השירותים בנתניה והסביבה	נובמבר 2014	מכון טראמפ	19 מפגשים בין השעות 16:00-20:00	לטיפה מנסור 03-5125732

תקשורת חליפית תומכת (תת"ח)

❖ היקף : 76 ש"ש

❖ קהל היעד : מדריכים ומטפלים ומקבלי שירות מרצף השירותים בקהילה, שדרות

❖ דמי השתתפות : 100 ₪

❖ על הקורס :

מטרות הקורס:

לחשוף את הלומדים למושגי יסוד בתקשורת חלופית תומכת, לאפשר למטפלים לזהות את צרכי התקשורת של החניכים במסגרותיהם היכולים להפיק תועלת מהתערבות בתת"ח, להכשיר את הלומדים לפתח תוכניות תת"ח במסגרת העבודה, להכשיר את הלומדים כשותפי תקשורת, להכשיר את המטפלים לעבודה כחלק מצוות רב מקצועי בתחום זה.

תכנים מרכזיים בקורס :

מהי תקשורת חלופית תומכת? היכרות עם סוגי ליקויים המעוררים את הצורך בהסתייעות בתת"ח, בחירה והגדרה עצמית – תקשורת והתנהגות, מערכות השימוש בתקשורת ללא עזרים, שפת סימנים, ג'סטות, בניית לוחות תקשורת, (PCS&BLISS), הפקת קולות, טכנולוגיה מסייעת, יישום ערוצי התקשורת הנלמדים בחיי היום יום עם אוכלוסיות שונות.

בקורס ישולבו אנשים עם מוגבלות שכלית.

✦ במסגרת הקורס יידרש המשתתף להגיש עבודת גמר

✦ במסגרת הקורס יערך סיור

✦ הקורס אינו מוכר לגמול השתלמות

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
שדרות, מרכז קשת רח' הרצל 55	מדריכים מטפלים ומקבלי שירות מרצף השירותים בשדרות	נובמבר 2014 ואילך	מכון טראמפ	15 מפגשים אחת לשבוע בין השעות 8:30-12:30	פועה לבנה חדד 08-6264788

היכרות עם ההתפתחות המינית-חברתית של האדם עם המוגבלות השכלית

❖ היקף : 60 ש"ש

❖ קהל היעד : מדריכים, מטפלים מרצף השירותים בקהילה

❖ דמי השתתפות : 100 ₪

❖ על הקורס :

מטרת הקורס להגביר את מודעות משתתפי הקורס ומקומם כשותפים בתהליך החינוך המיני-חברתי של האדם עם מוגבלות שכלית, לברר את העמדות האישיות שלהם ביחס למיניות האדם עם מוגבלות שכלית, ולהתמודד עם דילמות סביב נושא זה במעגל חייו. בנוסף, להציג נהלים וחוקים ביחס לנושא במסגרות הטיפול.

הקורס יעסוק בנושאים הבאים:

אני וגופי, תקשורת זוגיות, עיצוב והבהרת עמדות של מטפלים בנושא אהבה, מיניות וזוגיות בקרב אנשים עם מוגבלות שכלית, פוטנציאל ומימוש באדם עם מוגבלות שכלית בהקשר לזוגיות ומיניות, מיניות וחוק בקרב אנשים עם מוגבלות שכלית, ומניעת ניצול מיני. ניתוח מקרים וגיבוש דרכי התמודדות עם בעיות.

✦ במסגרת הקורס יידרש המשתתף להגיש עבודת גמר

✦ הקורס אינו מוכר לגמול השתלמות

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
ירושלים, אוני' העברית, קמפוס הר הצופים	מדריכים ומטפלים מרצף השירותים במזרח ירושלים	נובמבר 2014	מכון מגיד	12 מפגשים בין השעות 09:00-13:00	הודא אבו סואי 02-5085347
כפר קאסם, ביה"ס אלג'נאן	סייעות ומדריכות ממסגרות היום בקהילה בכפר קאסם והסביבה	נובמבר 2014	מכללת אלקאסמי	12 מפגשים בין השעות 08:30-13:30	לטיפה מנסור 03-5125732

פנאי לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית

❖ **היקף :** 76 ש"ש / 60 ש"ש

❖ **קהל היעד :** מדריכים ומטפלים מרצף השירותים בקהילה

❖ **דמי השתתפות :** 100 ₪

❖ **על הקורס :**

מטרת הקורס להעלות את המודעות בקרב המדריכים והמטפלים לאיכויות הייחודיות של הפנאי, רכישת מיומנויות הדרכה בסיסיות בתחומי הפנאי הרלוונטיים לאוכלוסייה עם מוגבלות שכלית, ולהיחשף למגוון פעילויות פנאי על מנת להעשיר את רפרטואר המדריכים בתחום.

תכנים מרכזיים בקורס :

פנאי כחוויה אישית, פנאי ואיכות חיים, עקרונות הפנאי : בחירה חופשית, גיוון, ניסוי וטעייה, הנאה וטיפוח, התנסות חווייתית בתחומי הפנאי: אמנות פלסטית, משחקיה, משחקי חברה ונופש פעיל, בישול וגיבון, משחקי דרמה ותנועה.

✦ במסגרת הקורס יידרש המשתתף להגיש עבודת גמר

✦ במסגרת הקורס יערך סיור

✦ הקורס אינו מוכר לגמול השתלמות

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
מתנ"ס / הקריה החינוכית תל שבע	מדריכות ואימהות ממסגרת יום שהות ארוך, תל שבע	נובמבר 2014	מכון מגיד	13 מפגשים אחת לשבוע בין השעות 8:30-12:30	אדווה אהודה גמליאל 08-6264935
מתנ"ס רהט	מדריכות ואימהות ממסגרת יום שהות ארוך, רהט	נובמבר 2014	מכון מגיד	13 מפגשים אחת לשבוע בין השעות 8:30-12:30	פועה לבנה חדד 08-6264788
אשדוד, מרכז יום לילך	מדריכים ומטפלים מרצף שרותי היום בקהילה	דצמבר 2014	מכון טראמפ	14 מפגשים אחת לשבועיים בין השעות 8:30-12:30	הילה חן 02-5085381

הטיפול הישיר באדם הסיעודי עם מוגבלות שכלית במסגרות הקהילה

❖ היקף : 76 ש"ש

❖ קהל היעד : מדריכים ומטפלים מרצף המסגרות והשירותים בקהילה, מחוז צפון.

❖ דמי השתתפות : 100 ₪

❖ על הקורס :

מטרות הקורס :

להקנות ידע, מיומנויות וכלים לטיפול ישיר באדם הסיעודי עם מוגבלות שכלית במסגרות היום לצעירים ובוגרים בקהילה; לחדד היבטים אתיים, חוקיים ורפואיים בטיפול; לתת מענה להתמודדות הרגשית של המטפל באדם הסיעודי.

תכנים מרכזים בקורס :

עמדות אישיות כלפי האדם עם המש"ה הטיפולי סיעודי

אטיולוגיה של מש"ה, תסמונות

התמודדות עם אתגרים הכרוכים בטיפול באדם הסיעודי

תחלואה כפולה ותרופות, מחלות זיהומיות ודרכי התמודדות כללי בטיחות בעבודה עבודה ע"פ נהלים

סוגיות מתחומי מקצועות הבריאות –תקשורת : תת"ח, שפה, שמיעה, אמצעי עזר

אכילה והאכלה בטוחה, הזנה באמצעות פג, מניעת ריוח

תזונת האדם הטיפולי סיעודי

ארגון הסביבה הטיפולית עבור המטופל והמטפל

טיפול פיזיותרפיה- תפקיד המטפל

סוגיות ואתגרים בעבודת המדריך במסגרת

משפחתו של האדם עם המש"ה

תעסוקה ופנאי עבור האדם הטיפולי סיעודי

✦ במסגרת הקורס יידרש המשתתף להגיש עבודת גמר

✦ הקורס אינו מוכר לגמול השתלמות

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
חיפה, מכללת ג'ון ברייס, ההסתדרות 36	מדריכים ומטפלים מרצף השירותים במחוז צפון	דצמבר 2014 ואילך	מכון מגיד	14 מפגשים בין השעות 09:00-14:00	תמי רייזנר 04-8619164

התמודדות עם אובדן ושכול - מפגשי למידה מקצועיים

❖ היקף : 20 ש"ש

❖ קהל היעד : מדריכים ומטפלים מרצף המסגרות והשירותים בקהילה, באשדוד וסביבתה

❖ דמי השתתפות : 100 ₪

❖ על הקורס :

מטרות הקורס : לחשוף את המשתתפים למודלים של התמודדות עם אובדן ושכול

להקנות ידע על מחלות פרוגרסיביות

להקנות כלים להתמודדות עם פרידה ואובדן ברמה המקצועית והאישית

תכנים מרכזים : הבנת תהליכי האבל של משפחת הילד ואיש הטיפול

מידע אודות מחלות פרוגרסיביות-היכרות והתמודדות

הקשר עם משפחת המטופל ותהליכי פרידה

קונפליקט ההתמודדות עם הסבל והכאב לעומת הפרידה

שחיקת הצוות לאור ההתמודדות עם אובדן

✦ הקורס אינו מוכר לגמול השתלמות

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
אשדוד, מרש"ל	מדריכים ומטפלים מרצף השירותים באשדוד וסביבתה	ינואר 2015	מכון מגיד	6 מפגשים בין השעות 18:00-21:30	הילה חן 02-5085381

מדריכי סביבה תומכת –

מפגשי למידה מקצועיים

❖ היקף : 30 ש"ש

❖ קהל היעד : מדריכי תוכנית סביבה תומכת מרשויות ברחבי הארץ.

❖ דמי השתתפות : 100 ₪

❖ על הקורס :

מטרות הקורס : פרום ארצי למדריכי התוכנית אשר יאפשר מפגש עמיתים, העשרה הדדית ובנוסף הרצאות מקצועיות בתחומי תוכן הרלבנטיים לתפקידם.

תכנים מרכזים בקורס :

תכניות קידום (המשך) : "מניעה והתמודדות עם התנהגות מאתגרת במסגרת תכנית האישית".

העשרת העולם האישי ועולם הפנאי של האדם עם המש"ה.

מיצוי זכויות ומיפוי משאבי הקהילה בישוב.

משפחה ומוגבלות שכלית התפתחותית בראייה רב-תרבותית.

מקובלות חברתית ומיומנויות חברתיות בקרב אנשים עם מוגבלות שכלית

בחירה, ייצוג עצמי ותהליכים של קבלת החלטות לאור גישת הכוחות והגישה הקיומית

✦ הקורס אינו מוכר לגמול השתלמות

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
מכון ארגמן, יגאל אלון 127 ת"א	מדריכי תוכנית סביבה תומכת	דצמבר 2014	מכון טראמפ	5 מפגשים בין השעות 09:30-14:30	טלי אלון 02-5085523

קורסי התערבות מכילה למסגרות

- ❖ היקף : 61 ש"ש
- ❖ קהל היעד : צוותים ממסגרות יום בקהילה
- ❖ דמי השתתפות : 100 ₪ למשתתף
- ❖ על הקורס :

ילדים ובוגרים רבים עם מוגבלות שכלית התפתחותית מתמודדים עם בעיות התנהגות לצד הקושי האינטלקטואלי. התפרצויות והתנהגויות מסכנות, עלולות להכניס את כל הסביבה למצב חירום.

מטרת הלמידה היא לצמצם את "מצבי החרום", הן מבחינת העוצמות האובייקטיביות של ההתפרצויות והן מבחינת החוויה של הנוכחים.

על פי גישת ההתערבות המכילה, ניתן להתמודד עם ההתנהגות המאתגרת תוך כדי שמירה על כללים בסיסיים של מוסר, חמלה אנושית ונורמות טיפוליות, ולסיים את האירוע במינימום זמן ובדרך המכבדת את המתפרץ, אשר אינה משאירה אצלו משקעים ומפחיתה את הסיכוי להתפרצויות נוספות.

מטרת התוכנית:

לתת כלים פיזיים ומנטאליים לאנשי הצוות כדי להרגיע את עוצמות התגובה של המטופל על מנת להפחית במספר ההתפרצויות, אורכן ותדירותן, ולהכשיר את הצוות לפתרון יעיל ומכיל תוך שימוש מינימאלי בהתערבות פיזית.

➔ הקורס אינו מוכר לגמול השתלמות

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
דימונה, מפעל רב נכותי	צוות המסגרת	יקבע בהתאמה עם המסגרת	התערבות מכילה	תקבע בהתאמה עם המסגרת	המועמדים ימסרו באמצעות מנהל המסגרת
ירושלים, מרכז יום אלווין אלקודס	צוות המסגרת	יקבע בהתאמה עם המסגרת	התערבות מכילה	תקבע בהתאמה עם המסגרת	המועמדים ימסרו באמצעות מנהל המסגרת

התערבות מכילה – המשך

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
שדרות, יום שהות ארוך ביה"ס הדר	צוות המסגרת	יקבע בהתאמה עם המסגרת	התערבות מכילה	תקבע בהתאמה עם המסגרת	המועמדים ימסרו באמצעות מנהל המסגרת
אשדוד יום שהות ארוך ביה"ס ניר	צוות המסגרת	יקבע בהתאמה עם המסגרת	התערבות מכילה	תקבע בהתאמה עם המסגרת	המועמדים ימסרו באמצעות מנהל המסגרת
חולון, מרכז יון השקמה	צוות המסגרת	יקבע בהתאמה עם המסגרת	התערבות מכילה	תקבע בהתאמה עם המסגרת	המועמדים ימסרו באמצעות מנהל המסגרת
בקעה אל גרבייה, מע"ש	צוות המסגרת	יקבע בהתאמה עם המסגרת	התערבות מכילה	תקבע בהתאמה עם המסגרת	המועמדים ימסרו באמצעות מנהל המסגרת
כפ"ס, מע"ש	צוות המסגרת	יקבע בהתאמה עם המסגרת	התערבות מכילה	תקבע בהתאמה עם המסגרת	המועמדים ימסרו באמצעות מנהל המסגרת
כרמיאל, מע"ש כרמי גיל	צוות המסגרת	יקבע בהתאמה עם המסגרת	התערבות מכילה	תקבע בהתאמה עם המסגרת	המועמדים ימסרו באמצעות מנהל המסגרת
מחניים, מרכז יום יחד בגליל	צוות המסגרת	יקבע בהתאמה עם המסגרת	התערבות מכילה	תקבע בהתאמה עם המסגרת	המועמדים ימסרו באמצעות מנהל המסגרת
נתניה, מרכז יום יעד	צוות המסגרת	יקבע בהתאמה עם המסגרת	התערבות מכילה	תקבע בהתאמה עם המסגרת	המועמדים ימסרו באמצעות מנהל המסגרת

סדנאות סנגור עצמי למסגרות

- ❖ היקף : 47 ש"ש
- ❖ קהל היעד : צוותים וחניכים במסגרות היום לגילאי 21 + בקהילה
- ❖ דמי השתתפות : 100 ₪
- ❖ על הסדנה :

מטרת הסדנה להקנות לכל מעגלי המסגרת : חניכים וצוות הכרות עם מושגי יסוד בסנגור עצמי, למידה של עקרונות וערכים בתפיסת העולם המונחת בבסיס הסנגור העצמי לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית, ופיתוח תכנית עבודה הנגזרת מעקרונות אלו. **תכנים מרכזיים** : הסדנה תעניק ידע בנושאים כגון : הגדרת סנגור עצמי, סוגי מסנגרים, בחינת עמדות אישיות ומקצועיות בנושאים רחבים הקשורים לעולם התוכן של סנגור עצמי לאנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. במהלך הסדנה נקדיש זמן לדיון במקרים ובדילמות הקשורות ליישום הגישה. הסדנה היא חווייתית ותכלול התנסויות אישיות וקבוצתיות. כחלק אינטגרלי מיישום התכנית תינתן הדרכה וליווי בהקמת קבוצת מסנגרים עצמיים מקרב חניכי המסגרת.

➔ הסדנאות אינן מוכרות לגמול

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
מע"ש אור יהודה	צוות וחניכי המסגרת	יקבע בהתאמה עם המסגרת	עפרה ברגר	תקבע בהתאמה עם המסגרת	המועמדים ימסרו באמצעות מנהל המסגרת
מע"ש טייבה	צוות וחניכי המסגרת	יקבע בהתאמה עם המסגרת	עפרה ברגר	תקבע בהתאמה עם המסגרת	המועמדים ימסרו באמצעות מנהל המסגרת
מע"ש שיח סוד בני ברק	צוות וחניכי המסגרת	יקבע בהתאמה עם המסגרת	עפרה ברגר	תקבע בהתאמה עם המסגרת	המועמדים ימסרו באמצעות מנהל המסגרת

מנהלי מע"ש - מפגשי למידה מקצועיים

❖ היקף : 30 ש"ש

❖ קהל היעד : מנהלי מע"ש חדשים וותיקים

❖ עלות : 100 ₪

❖ על הקורס :

השנה יערכו חמישה מפגשי למידה מקצועיים בשני מחוזות שונים (צפון ומרכז) אשר מטרתם להעשיר ולקדם את מנהל המע"ש בנושאים שונים הקשורים לעולם התוכן של עבודתו, וזאת באמצעות תכנים תיאורטיים וקיום שיח עמיתים.

✦ הקורס אינו מוכר לגמול השתלמות

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
ת"א מכון ארגמן, יגאל אלון 127	מנהלי מע"ש חדשים וותיקים	נובמבר 2014	מכון שיפור	5 מפגשים בין השעות 09:30- 14:30	טפסי רישום ומידע ישלחו בהמשך הדס אביסדריס 03-5125526
חיפה, מכללת ג'ון ברייס ההסתדרות 46	מנהלי מע"ש חדשים וותיקים	נובמבר 2014	מכון שיפור	5 מפגשים בין השעות 09:30- 14:30	טפסי רישום ומידע ישלחו בהמשך תמי רייזנר 04-8619164

שילוב אנשים עם צרכים מיוחדים בקהילה - מפגשי למידה מקצועיים

❖ היקף : 20 ש"ש

❖ קהל היעד : נציגי מחלקות רווחה ובעלי תפקידים במועצות האזוריות, מחוז צפון

❖ דמי השתתפות: 100 ₪

❖ על הקורס :

מטרות הקורס:

- מתן מענה ייחודי לצרכי המועצות האזוריות בתחום השילוב
- הכרות עם עולם הצרכים המיוחדים ובתוכו עולם המוגבלות השכלית התפתחותית.
- קידום מענים חברתיים וקהילתיים ועידוד בני הנוער לקידום ערכים חברתיים ביניהם: מוסריות, אכפתיות לאחר, ואחריות חברתית.
- מפגש בין בעלי התפקידים במועצה העשויים לקדם את השילוב ופיתוח תוכנית שילוב יישובית

תכנים מרכזים :

- מבוא לנכויות בדגש מוגבלות שכלית התפתחותית.
- עמדות כלפי אנשים עם מוגבלות.
- תקשורת ואיכות חיים.
- מיפוי האוכלוסיות המיוחדות בישוב ואיתור נקודות המפגש האפשריות לשילוב.
- שילוב הלכה למעשה : הצגת מודלים של תכניות משלבות
- קידום פעולות, בניית תכנית פעולה לשילוב ומימושה

✦ הקורס אינו מוכר לגמול השתלמות

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
מפע"ם עמק יזרעאל	נציגי מחלקות רווחה ובעלי תפקידים במועצות האזוריות, מחוז צפון	דצמבר 2014 ואילך	מכון טראמפ	אחת לשבועיים בין השעות 09:00-14:00	ענת שפרלינג 04-8619167

רכזי יום שהות ארוך – מפגשי למידה מקצועיים

❖ היקף : 30 ש"ש

❖ קהל היעד : רכזי יום שהות ארוך מכל רחבי הארץ

❖ עלות : 100 ₪

❖ על הקורס :

מטרות הקורס :

הקניית כלים וגישות מגוונים לריכוז אפקטיבי, ובניית מסגרת ללמידת עמיתים להעשרת עבודתו של הרכז במסגרות.

תכנים מרכזיים בקורס :

תוכנית קידום אישיות וקבוצתיות

חינוך חברתי מיני

חשיבה יצירתית

הנגשת מרחב הפנאי האזורי/ יישובי

✦ במסגרת הקורס יתקיים יום סיור

✦ הקורס אינו מוכר לגמול השתלמות

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
ר"ג, מרכז ידע אשלים, ד'בוטינסקי 5	רכזי יום שהות ארוך מכל רחבי הארץ	נובמבר 2014	מכון מגיד	5 מפגשים בין השעות 09:30-14:30	טפסי רישום ומידע ישלחו בהמשך הילה רכס מליק 02-5085524

רכזי תעסוקה נתמכת וותיקים – מפגשי למידה מקצועיים

❖ היקף : 42 ש"ש

❖ קהל היעד : רכזי תעסוקה נתמכת מכל רחבי הארץ

❖ עלות : 100 ₪

❖ על המפגשים :

שבעה מפגשי למידה מקצועיים בנושאים שונים הקשורים לעולם התעסוקה הנתמכת בדגש על דילמות אתיות עימם מתמודדים רכזי התעסוקה. במפגשים ישולבו למידה תיאורטית, התנסות חווייתית במרכז הסימולציה החדיש והמאובזר באוניברסיטת בר אילן, ושיח עמיתים. מפגשים אלו ישולבו עם מחקר שיתבצע ע"י ביה"ס לחינוך של אוני' בר אילן ויעסוק בדילמות אתיות בעבודת רכז התעסוקה הנתמכת.

➔ המפגשים אינם מוכרים לגמול השתלמות

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
ר"ג אוני' בר אילן, בית הספר לחינוך בנין 905	רכזי תעסוקה נתמכת וותיקים מכל רחבי הארץ	נובמבר 2014	מכון שיפור	6 מפגשים לאורך השנה בין השעות 09:30-14:30	טפסי רישום ומידע ישלחו בהמשך דני כץ 02-5085527

פרקטיקום המשך למסיימי קורס התערבות במשפחות לילדים עם מוגבלות שכלית בגיל הרך

היקף : 36 ש"ש

❖ קהל היעד : עו"ס מסיימי קורס התערבות במשפחות לילדים עם מוגבלות שכלית בגיל הרך

❖ דמי השתתפות : 100 ₪

❖ על הקורס :

הרחבת והטמעת החומר התיאורטי ועקרונות הטיפול שנרכשו בקורס.

הפרקטיקום יתקיים בשתי קבוצות.

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
ירושלים החלוץ 45 בית הכרם	עו"ס בוגרי הקורס הנ"ל	ינואר 2014	בה"ס המרכזי לעובדים בשירותי הרווחה	6 מפגשים אחת לחודש בין השעות 09:00-14:30	טפסי רישום ומידע ישלחו בהמשך תמר להבי 02-5085382

היכרות עם עולם המוגבלות השכלית למתנדבים

- ❖ **היקף** : משתנה בהתאם לצרכי המסגרות והרשויות
- ❖ **קהל היעד** : מתנדבים העוסקים בהדרכת אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית במסגרות שונות בקהילה
- ❖ **דמי השתתפות** : משתנה בהתאם למסגרות השונות.
- ❖ **על הקורס** :
 זהו קורס מבוא המיועד להקנות בסיס לעוסקים בתחום.
מטרת הקורס הינה הקניית מושגי יסוד בתחום הטיפול באדם עם מוגבלות שכלית הכרת מאפיינים פסיכולוגיים, חברתיים של אוכלוסייה על מוגבלות שכלית התפתחותית והכרת הערכים המנחים את הטיפול באוכלוסייה.

➔ הקורס אינו מוכר לגמול השתלמות

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
מבשרת ציון	מתנדבי המסגרות השונות בעיר	טרם נקבע	מכללת דוד ילין	4 מפגשים בימי ג' בין השעות 09:00-13:00	תמר להבי 02-5650141

מיזם תנועות נוער משלבות-

תכנית להשתלבות חניכים עם מוגבלויות בתנועות הנוער

ילדים עם צרכים מיוחדים הם חלק מקהל היעד של תנועות הנוער והשתלבותם משפיעה לטובה עליהם ועל כלל החניכים. ההכרות האישית שוברת חומות של סטיגמות ודעות קדומות ומחנכת לערכים שישיעו על התנהגותם של כלל החניכים כלפי אנשים עם מוגבלות גם בבגרותם.

מטרות התכנית :

יצירת מהלך התפתחות וגדילה של חניכים עם מוגבלות בתוך תנועות הנוער בדומה לתהליך ההתפתחות והגדילה של כלל חניכי התנועות.

הגדלת מספר חניכים עם מוגבלות המשולבים בתנועות והגדלת מספר תנועות הנוער המאפשרות שילוב מובנה.

ביסוס פלטפורמה ארגונית ותכנית שתאפשר השתלבות מיטבית של חניכים עם מוגבלות בתנועות לאורך שנים.

יצירת עמדות חיוביות כלפי אנשים עם מוגבלות בקרב כלל חניכי תנועות הנוער – אזרחי המחר !

קהל יעד : כלל מדריכי התנועה, מדריכי הקבוצות המיוחדות, מטה התנועה, רכזים מלווים בשטח, פורום הרכזים המובילים את התחום בתנועות. **מטרות מערך ההכשרות :**

1. חשיפה של כלל חניכי התנועה, לעולמם של ילדים עם צרכים מיוחדים.
2. מתן כלים להדרכת חניכים מיוחדים .
3. מתן כלים למדריכים להיות "שגרירים" של האוכלוסייה אל מול התנועה והקהילה.
4. הטמעת הגישה וההבנה שהחניכים המשולבים הם חלק בלתי נפרד ממטה התנועה .
5. מתן כלים לרכזים לליווי המדריכים ותכניות השילוב השונות בשטח .

תכנים עיקריים : פעולה מכינה להשתלבות, מאפייני לקויות, בניה והתאמה של פעולות, היערכות לטיולים, היכרות עם חוקים רלוונטיים, היכרות עם מעגלים שונים הקשורים בעולמו של החניך, התמודדות עם גיל ההתבגרות, הכנה לפרידה ועוד.

לתוכנית שותפים קרן שלם, אשלים- ג'וינט, משרד הרווחה, משרד החינוך, מועצת תנועות הנוער, ומרכז השלטון המקומי.

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
תנועות נוער בכל רחבי הארץ	חניכים, מדריכים רכזים ואנשי מטה מתנועות הנוער השונות	במהלך שנה"ל	מגוון מרצים	לאורך כל השנה	אורית תמרי מנהלת התוכנית 052-4213385

אבחנה כפולה –

אנשים המתמודדים עם מוגבלות שכלית והפרעה נפשית

❖ היקף : 28 ש"ש

❖ קהל היעד : סטודנטים לתואר שני מתחומי הרווחה הבריאות והחינוך ; שומעים חופשיים מתחום הטיפול באנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית.

❖ דמי השתתפות : ע"פ נהלי האוניברסיטה לשומעים חופשיים.

❖ על הקורס :

שנה שניה לקורס חדש וייחודי בתחומו באקדמיה, אשר יתקיים במסגרת החוג לבריאות נפש קהילתית באוניברסיטת חיפה, בשיתוף ביה"ח שניידר ובית איזי שפירא, יחידת הבריאות של האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית, ובתמיכת קרן שלם. אוכלוסיית האנשים המתמודדים עם אבחנה כפולה, קרי מוגבלות שכלית והפרעה נפשית, מוערך בכ- 40% מכלל האנשים עם מוגבלות שכלית. מוגבלות שכלית מעלה את הסיכון להפרעות נפשיות פי ארבעה ומלווה בצמצום פעילות יומיומית, ביחסי אנוש ובאפשרויות להגשמה עצמית. באופן פרדוקסלי, הסיכון המוגבר מלווה בנגישות פחותה של שירותי בריאות נפש.

מטרות הקורס : להעלות את המודעות ולקדם בקרב נותני שירותים בתחום בריאות הנפש ידע והבנה של האתגרים הנפשיים, הרגשיים והחברתיים של אנשים עם אבחנה כפולה.

תכנים מרכזיים : חשיבות הנושא של אבחנה כפולה, קידום עמדות חיוביות בהתייחס לאפשרויות השיקום וההשתלבות בקהילה של אנשים עם אבחנה כפולה, זיהוי הסימפטומים, האתגרים והצרכים של אנשים עם אבחנה כפולה, בחינת דרכי התמודדות עם אבחנה כפולה, כולל התאמת התערבויות פסיכו-חינוכיות קיימות.

מתכונת ההוראה בקורס היא על פי מודל ההנחיה המשותפת (Co-teaching) על כן ישולבו בקורס מרצים ואנשי מקצוע אשר יציגו נקודות מבט שונות.

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
אוניברסיטת חיפה	סטודנטים לתואר שני מתחומי רווחה, בריאות וחינוך שומעים חופשיים מתחום הטיפול באדם עם מש"ה	סמסטר א' תשע"ה 29.10.14	אוניברסיטת חיפה, החוג לבריאות נפש קהילתית בשיתוף מכון טראמפ, בית איזי שפירא	ימי ד' 10:00-12:00	תמנע גבאי מרקביץ 03-9601122 רקפת צחור אוני' חיפה 04-8240285

תזונת האדם עם הצרכים המיוחדים

- ❖ **היקף:** 28 ש"ש
- ❖ **קהל היעד:** סטודנטים לתואר בוגר בחוג למדעי התזונה, שנה ג' בחוג למדעי התזונה, הפקולטה לחקלאות, רחובות.
- ❖ **על הקורס:**

שנה שניה לקורס חדש וייחודי בתחומו. הקורס בשיתוף יחידת הבריאות של האגף לטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית במשרד הרווחה ובתמיכת קרן שלם. אוכלוסיית בעלי צרכים מיוחדים, הינה אוכלוסייה החשופה לריבוי בעיות הקשורות בתזונה מטעמים אורגניים וסביבתיים. יתר על כן, בעלי צרכים מיוחדים נוטים לפתח תחלואה נלווית הדורשת מצידה התערבות תזונתית. הטיפול התזונתי באוכלוסיות אלה נמצא יעיל וחיוני לשיפור המצב התזונתי-בריאותי, אולם הדרך להשגתו רוויה מכשולים ומהווה אתגר משמעותי עבור הדיאטנים.
- ❖ **מטרות הקורס:**

הבניית שינוי משמעותי בעמדות כלפי אוכלוסיית האדם עם מוגבלות שכלית ובעלי צרכים מיוחדים שיפור משמעותי בידע הכללי ובידע הקשור בנושאי תזונה ובריאות בקרב אוכלוסייה זו, מתן כלים בסיסיים לקראת הכשרה מעשית בתזונה קלינית, אשר יאפשר עבודה מקצועית וראויה של דיאטנים עם אוכלוסייה ייחודית זו, על גווניה השונים
- ❖ **תכנים מרכזיים בקורס:**

הכרות לעומק את אוכלוסיית בעלי הצרכים המיוחדים מינקות ועד בגרות, הכרות עם מערך הטיפול התומך הרב מקצועי במוסדות השונים, באשפוז ובקהילה. הכרות עם ההיבטים השונים (אורגניים וסביבתיים) המשפיעים על תזונת האדם בעל הצרכים המיוחדים הכרות עם מגוון הכלים לביצוע הערכה תזונתית אופטימאלית באוכלוסייה זו ובמצבים קליניים שונים. לימוד מערך הטיפול התזונתי במגוון בעיות שכיחות אופייניות, חשיפה לפעילויות הקשורות בקידום בריאות בקרב אוכלוסיית בעלי צרכים מיוחדים

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
החוג למדעי התזונה, הפקולטה לחקלאות, רחובות	סטודנטים לתואר בוגר בחוג למדעי התזונה, שנה ג'	סמסטר ב' תשע"ה	הפקולטה לחקלאות, רחובות	ימי ד' 13:00-15:00	תמנע גבאי מרקביץ 03-9601122

קליניקה אדריכלית-

חקר והערכת פתרונות אדריכליים

❖ היקף: 26 ש"ש

❖ קהל היעד: סטודנטים לתואר ראשון, בביה"ס לאדריכלות, הפקולטה לאומניות, אוניברסיטת תל אביב.

❖ על הקורס :

הקורס יפעל כקליניקה אוניברסיטאית המשלבת דיון תיאורטי בשאלות אתיות, עשייה ממשית עבור אוכלוסיות מוחלשות, והכנה לחיים המקצועיים. תיאורטית, נדון באתיקה האדריכלית ובמשמעותה במתן שרות אישי וישיר ליחידים וקבוצות. המשימה בה נעסוק תהיה סקירת מבנים ופרויקטים שנבנו כמסגרות לאנשים עם מוגבלות שכלית בעזרת קרן שלם. הקרן פועלת בשם ההבנה כי "לאדם עם מוגבלות שכלית זכות בסיסית לחיות חיים נורמליים בסביבתו הטבעית, לממש את הפוטנציאל הגלום בו ולהשתלב במרקם החברתי, התרבותי והתעסוקתי עד כמה שניתן בהתאם ליכולתו, לרצונו ולצרכיו". נפתח מדדים לבחינת מבנים המופעלים היום בתל אביב תוך שיתוף עם אנשיה, ובעזרת מומחים מתחומים רלבנטיים. זאת תוך התייחסות משולבת להתאמת התכנון לשימוש ולמשתמשים, לחומרים, תאורה, ריהוט, לשביעות הרצון של המשתמשים בצוות ובין המטופלים ולתכניות עתידיות.

❖ תכנים מרכזיים בקורס :

אתיקה מקצועית ומעורבות חברתית
דמיון, מעורבות ואמפטיה באדריכלות
פוליטיקה של אדריכלות ביתית: נשים, זקנים וילדים במרחב המשפחתי והקהילתי
הזכות לשותפות במרחב הציבורי
מדינה, רשויות ומגזר שלישי והטיפול באוכלוסיות חלשות\ מוחלשות
תכנון אוניברסלי

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
ביה"ס לאדריכלות, הפקולטה לאומניות, אוני' ת"א	סטודנטים לתואר בוגר בביה"ס לאדריכלות	סמסטר א' תשע"ה	אוני' ת"א	ימי ג' 15:00-17:00	תמנע גבאי מרקביץ 03-9601122

הטיפול באדם עם מוגבלות שכלית התפתחותית

❖ היקף : 30 ש"ש

❖ קהל היעד : סטודנטים לתואר ראשון ושני מהמחלקות השונות בפקולטה למדעי הבריאות באוניברסיטת אריאל.

❖ על הקורס :

אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית מהווים אוכלוסיית שוליים בחברה ולכן אינם מקבלים התייחסות שוויונית בתחומים רבים, ביניהם הטיפול הרפואי והטיפול בתחומי מקצועות הבריאות. מטרת הקורס לחשוף בפני סטודנטים שהינם אנשי טיפול עתידים, את עולמו של האדם עם המש"ה, העלות את המודעות לצרכיו הייחודיים, ולהקנות כלים לדרכי טיפול מיטביות. כל זאת על מנת לקדם את השירותים הניתנים לאוכלוסייה זו.

❖ תכנים מרכזיים :

הגדרות ומושגי יסוד בנושא מש"ה, אטיולוגיה של מש"ה, תסמונות מוכרות עקרונית עבודה עם אנשים עם מש"ה, פיזיותרפיה, תזונה, וסיעוד מותאמים לאוכלוסייה. תקשורת מותאמת כולל הנגשה קוגניטיבית ופישוט לשוני, ריפוי בעיסוק, הטיפול במוסיקה וטיפולים נוספים - הידרותרפיה, רכיבה טיפולית שילוב וההכלה בחברה של אנשים עם מש"ה הורות לילדים עם משה מפגש עם אנשים עם מוגבלות התפתחותית הכרת מסגרות של אנשים עם מש"ה- הקורס יכלול סיורים.

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
אוניברסיטת אריאל	סטודנטים לתואר ראשון ושני בפקולטה למדעי הבריאות	סמסטר ב' תשע"ה	אוניברסיטת אריאל	טרם נקבע	תמנע גבאי מרקביץ 03-9601122

מעגל חייו של האדם עם המוגבלות השכלית

❖ **היקף :** 48 ש"ש

❖ **קהל היעד :** סטודנטים לתואר שני מהמחלקות השונות בפקולטה לרווחה ובריאות, באוניברסיטת חיפה.

❖ **על הקורס :**

להכיר לסטודנטים את תחום המוגבלות השכלית כאפשרות עתידית לעבודה והתפתחות מקצועית ומחקרית, בדגש על הצרכים הייחודיים והסוגיות המאפיינות אוכלוסייה זו, כמו גם סוגיות פחות מוכרות כגון העולם הרגשי, גריאטריה, זוגיות מיניות ועוד. כל זאת תוך דיון ומפגש אינטרדיסציפלינרי עם המקצועות השונים המטפלים באנשים עם מש"ה.

❖ **תכנים מרכזיים :**

- מהי מוגבלות שכלית התפתחותית, תסמונות שונות, דרכי אבחון והגדרות
- הכרת גורמים ומאפיינים של מש"ה לאורך מעגל החיים, מינקות עד זקנה
- היבטים רגשיים וחברתיים
- יחסי הורה ילד עם מש"ה
- זוגיות ומיניות
- האדם עם מש"ה ומשפחתו: הורים, אחים
- טיפול רגשי באדם עם מש"ה
- האתגרים הייחודיים העומדים בפני אנשי המקצוע: לטפל במטפלים
- סנגור עצמי, קידום ושילוב בקהילה
- במסגרת הקורס יתקיימו שני ימי סיור במסגרות של אנשים עם מש"ה

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
אוניברסיטת חיפה, הפקולטה לרווחה ובריאות	סטודנטים לתואר שני בפקולטה לרווחה ובריאות	סמסטר קיץ תשע"ה	אוניברסיטת חיפה	טרם נקבע	תמנע גבאי מרקביץ 03-9601122 רקפת צחור אוני' חיפה 04-8240285

סנגור עצמי

❖ היקף : 30 ש"ש

❖ קהל היעד : סטודנטים לחינוך מיוחד, המכללה האקדמית לחינוך גבעת וושינגטון.

❖ על הקורס :

הסנגור העצמי וההכוונה העצמית מהוות יעדים מרכזיים בחייהם של אנשים. עבור אנשים עם מוגבלות שכלית, פעולות אלה קשות במיוחד. ילדים ותלמידים אלו, מעצם מאפייניה הראשוניים והמשניים של הלכות, מתקשים לפתח את יכולת הכוונה עצמית ולסגור על עצמם באופן יעיל בסביבה הבית ספרית, בסביבה המשפחתית ובקהילה.

❖ **מטרות הקורס :** קידום מודעות המורים והגננות העתידיים והקניית כלים בהוראה כדי שיוכלו לטפח ולפתח את מיומנויות ההכוונה העצמית והסנגור העצמי של תלמידים עם מוגבלות שכלית על מנת שיוכלו לקבל על עצמם את האחריות על חייהם, תוך ציפייה שיהיו שותפים פעילים להחלטות ולתוכניות הנוגעות להם, וידעו לייצג את עצמם ואת האינטרסים שלהם בבית הספר, במשפחה ובקהילה.

❖ **נושאים מרכזיים בקורס:**

הגדרות עדכניות למוגבלות שכלית, הכרת מודל התמיכות, הגדרת והתפתחות מושג הסנגור עצמי, הכוונה עצמית במשפחה, בבית הספר ובקהילה, תפקיד המורה כמסנגר קהילתי

דרכי הוראה : הרצאות, סדנאות לפיתוח מודעות העצמית, מפגש עם קבוצת מסנגרים עם מש"ה, סיורים במסגרות יום בקהילה.

מקום הלימודים	קהל יעד	מועד פתיחה משוער	מוסד מכשיר	מתכונת לימודים	לרישום
מכללת גבעת וושינגטון, קבוצת יבנה	סטודנטים לחינוך מיוחד, שנה א'	סמסטר א' תשע"ה	המכללה האקדמית לחינוך גבעת וושינגטון	ימי א 14:00-15:00	תמנע גבאי מרקביץ 03-9601122

משתלמים

קורסי קרן שלם
לשנה"ל תשע"ה
2014-2015

כיוונים ומגמות
ללימודים חדשניים
לאנשי מקצוע בתחום המוגבלות
השכלית התפתחותית

קרן שלם
שד' מנחם בגין, 5 | בית דגן, 50200
טל': 03-9601122 | פקס: 03-9604744
www.kshalem.org.il | קרן שלם גם ב

The Shalem Fund
for Development of Services for People with
Intellectual Disabilities in the Local Councils
صندوق شاليم، لتطوير الخدمات
للأفراد ذوي الإعاقة العقلية
التطويرية في السلطات المحلية
פיתוח שירותים לאדם עם מוגבלות שכלית
התפתחותית ברשויות המקומיות